D Vbitatū ē ap̄d me freqn̄ter ⁊ diu
preſ̄tim poſt ſuſceptū ſacerdotiū.
ſi quis nocturno pollutus ſōpnio
a celebrando miſſam ceſſaē debēt.
Exptus ſū ſimiliter multos preſ̄tī
religioſos. ⁊ nouiſſime quoſdā pre ceteris tali
dubitacōis ſcrupulo nō parū turbatos. dū ex
vna parte eos ad celebrand̄ trahit deuotio. ex
altera timor offenſe reprimit. Tandem effect⁹
ſup hac re certior. tū ex doctoꝝ ſacroꝝ lectione.
tū exptorum et virtuoſoꝝ ꝯſultacōne ⁊ exēplo
tū poſtremo ex ipſa rōis et expimēt̄alis ꝯgniti
onis atteſtacōe inductus ſū ut cōſideracōnes
aliquas breues et nō prorſus mutiles ſup hac
celebracōis materia ꝯponerē. eas iudicō meli⁹
et ſincerius ſapientiū ſupponēdo. Conſiderati
onū hmōi quedā erūt acceſſorie. ⁊ quedā p̄ dire
ctū rn̄ſiue. Precor aūt dari veniam ſi forſan im
puri⁹ loquend̄ erit qm̄ morbus talis ē qui vix
aliter detegi vix pulcrioribus medicamētis ſa
nari poteſt.

N Vll⁹ habet certitudīnē euidentē abſqȝ dei
reuelacōne ſpeciali q̄ ſit ſufficienter diſpo
ſitus et dignus ad celebranda miſſe miſteria.
Patȝ q̄r tunc poſſet aliquis euidenter ꝯgnoſcē
ſe eſſe in grā gratū faciente ⁊ q̄ ſufficienter fec̄
quicq̄d requiritur ad hoc q̄ deus ſibi grāȝ hāc
infuderit. q̄ inſup nullū ponit obicē ex pte aliq̄
ad hmōi grē ſuſcepcōem. Deniqȝ ſcirȝ euidēter

q rite ꝯstitutus est sacerdos ad hn̄dū potestatē nullatenus impeditā ꝛ similia multa que sunt pure ꝯtingentia. ꝛ que sciri non pn̄t infallibilr̄ absq dei reuelacōne speciali. Preterea quis nesciat posse fieri ut homo detur in reprobū sensum ex demeritis precedentibꝫ ut non videat peccata sua ꝛ ita nichil sibi ꝯscius sit. nō tn̄ in hoc est iustificatus. ꝓut aplūs formidādo testatur. Forsan est talr̄ ꝯparatus ipsi aman supbo qui ad cōuiuiū hester venit reputans hoc sibi ad honorez esse precipuū qđ sibi erat ad suspendiū. Quis scit si auditurus est Amice quō huc intrasti. nō habēs vestem nuptialem. Forsan denicq talis annumeratus est inter illos de quibꝫ propheta non tam imp̄catiue q̄ prenūtiatiue dixit. Fiat men. e. co. ip. in laq. ꝛ in re. ꝛ in scā. Obscu. o cu. eo. ne videant. ꝛ dorsa eoꝝ semp incurua. Effunde sup eos iram tuā. ꝛ furor ire tue cōturbet eos. Fiat habitacō eoꝝ deserta. ꝛ in tabernaculis eoꝝ non sit qui inhabitet. Videtis quā extimiscenda sentētia si mistico sēsu vtimur cōtra quosdā ad sacram eucaristie mensam accedentes iudicatur presertim cū dicit. Obscurentur oculi eoꝝ ne videāt. Et ꝯformiter ad illud aplūs intonat ꝛ minatur. Qui indigne inquit manducat ꝛ bibit. iudiciū sibi mādūcat ꝛ bibit. Et rursus ꝓpt hoc int̄ vos multi imbecilles ꝛc̄. Hec imbecillitas ꝛ hec dormicō magis ad aīam q̄ ad corpus referēde sūt puto. Cōstat aūt q hec oīa certitudinez euidentie tollūt ab aliquo sup sua ad celebrādū dignitate.

Ad digne celebrandum et absq3 temeraria presumpcõne et imputabilitate ad nouũ peccatũ non requiritur talis euidentie certitudo sup celebrantis dignitate. Patet qꝛ nullus tñ quãtumcunq3 iustus et purus deberet celebrare nec hoc posset absq3 discrimine. si ei non fieret reuelacõ spãlis, Sufficit g° certitudo talis qualẽ in materia morali ꝯsueuim⁹ expetere et capere que certitudo potest appellari certitudo moralis aut ciuilis. sicut prudenter loq̄batur pħs pmo ethic. d. 3. c. Disciplinati em̃ est intm̃ certitudiẽ3 inquirere ſm vnũqdq3 genus inquãtũ natura recipit, Ad hãc certitudinẽ moralẽ sufficit ut plurimũ qꝛ hõ accedens ad missam discusserit ꝯsciẽtiam suã sicut fecisset p magna re lucrãda aut incõmodo graui euitando et qꝛ non sit sibi ꝯscius post hãc discussionẽ de peccõ mõrli aut de ꝓposito peccãdi mõrlit qꝛ insup nõ ꝯgnoscat se aliud impedimẽtum legittimũ p excõicacõe3 aut irregularitatẽ hñe, Cõsentio itaq3 in hoc cũ durãdo. iiij. sñia4. d. x. q. x. qꝛ talis etiã si esset in pccõ mortali nescienter. nec de eo expressam ageret ꝯfessioẽ3 repõneret vnũ e duobus. aut sibi remitteretur tale pccm̃ virtute sacramenti qꝛ videtur facere qd in se est ad eius deletionem, Non em̃ deus requirit ultra posse, Aut fieret sibi diuinitus illustratio et recognicõ sui peccati qtũs p pñiteñtiã illud dilueret queãdmodũ multis ꝯtingere ꝓbatissimũ est qui initio sui sacerdocij dũ celebracõem cõtinuant in memoracõem redeũt plurimorum et occultissimo4 peccõru3, Similem

inueniũt grãm illi qui nouiter ad frugem melioris vite toto corde se p̄parant. Porro talia peccata in recordacõem venientia ex irradiacõne superioris lumĩs in profunda abysso anime nõ ideo tales ↄfiteri tenentur. q̄ non prius deleta esse potuerunt modo predicto. Sed fit hoc ad obediendum precepto de ↄfitendo semel q̄d libȝ peccatum nostrũ. q̄d ꝛ dum distincte ↄgnoscit᷒

Non omnis scrupulus aut dubitatio de peccato mortali neqȝ omnis indeuotio aut deordinacõ aut non attentio impediunt de non necessitate celebracõnis dignitatē. Patȝ quia certitudo moral᷎ qualē p̄dixi᷒ sufficere ↄpatitur secũ vacillacõeȝ quãdã aĩmi aut hesitacõnē vel suspicõeȝ seu scrupulos q̄ hõ nõ sit sufficient᷎ disposit᷒. aut q̄ impedimēto aliquo ligatus est. Cõpatitur etiã deordinacõem aliq̄ꝛ presertĩ viriũ inferiorũ ꝛ legis tyrãnice mēbroꝝ que nõ ē sepe sb̄dita nr̄e potestati. Ex q̄ causatur indeuocõ que d quã nõ pleã ꝛ actual᷎ sp̄ attētio ↄsequũtur. nec ob inde pccõ maculari necesse ē. Et si quis opposueit q̄ dubitans de aliquo an sit illicitũ ꝛ stante dubio illd agens peccat quia se discrimini scienter obicit. R̄ñdeo cũ dñõ. Guilhelmo antisiodoreñ. reglãȝ hãc mgrãlem intelligēdã esse de dubio tali q̄d est vehemens et magis aut saltem eque indu cit mentem credere q̄ est mortaliter illicitum. sicut q̄ est licitum. Secus est vbi mens plus inclinatur et iudicat q̄ est licitum q̄ illicituȝ. quãuis nõ habeat vsq̄quaqȝ certitudinē euidētem.

aut fixā qꝫ nec hoc ipm̄ requiritur. Sūt itaqꝫ nō
nulli ꝛ plures qui fortis sūt fantasie. qui ꝑterea
sepe trepidāt timore vbi iudicāt nō eē timendū.
Tales debent inniti ꝯsilio supiorum ꝛ prudentū
ꝛ cōtra talem ipoꝝ vacillacōnem audacter ope
rari. sic em̄ pleruqꝫ vincetur abibitqꝫ. Qui vero
renuit credere superiorū ꝛ prudentum consilio
ad tales scrupulos deponēdū ꝛ agendū ꝯtra eos
errat multipliciter. Primo ꝑ supbiā ꝛ arrogan
tiam preponendo iudiciū suū ꝛ prudētiā alioꝝ
iudicio. Rursus talis vir aut nunqꝫ deuocōnem
habebit solidā nec pacē ꝯscientie a talibꝰ ac ꝑ
inde carebit locus aīe sue hospite illo de quo pro-
pheta dixit qꝫ in pace factus ē locus eiꝰ. Dicūt
doctores aliquī quibus assentio qꝫ aliqn̄ non ē
tam meritoriū credere sicut velle credere. nec do-
lere sensualr̄ de pc̄cis. sicut velle dolē ꝛ nō posse.
Desideriū pauperꝝ exaudiuit dn̄s inqt propha
preparacōem cordis eoꝝ audiuit auris tua ꝛc̄.
Deus itaqꝫ iudicat nos et nr̄a. ſm supioris rōis
arbitriū. volūtatē ꝛ iudiciū. Et non ſm ea q̄ no-
bis inuitis atqꝫ ꝯtradicētibꝰ portio sensualitatis
inferior aduehit et ꝑducit. qualia sunt volubili
tas ẏmaginacōnum ꝛ fantasiaꝝ stimulꝰ insup car-
nis illecebrosus et vindicatiuꝰ vacillacōes pre-
terea timide ꝛ incerte sup agendis aut sup eis
credendis que nr̄is nequaqꝫ sensibus attingiꝰ
ꝛ similia. Decipiuntur in hoc multi ex simplicibꝰ
distinguere nescientes inter ea que portio aīe
supior agit ꝑ consensū. Et ea que portio inferior
patitur absqꝫ supioris assensu. Darent idcirco

sepe aliis salubre ↄsiliū qui nesciūt illud presta-
re sibi. Quare sic. Certe ob turbam hanc passio-
num simul irruentiū tumultuantē et rixantem.
Quo circa memorandū est beati. Bernhardi su-
per hac re ↄsiliū. Erat ex discipulis eius quidaʒ
tantis inquietatus scrupulis ut ad celebrandū
nullo pacto auderet accedere. Dixit ei deuotus
ꝛ circūspectus Bernhardus. postq̄ hoc accepit
Vade frater et in fide mea celebres. Obediuit
discipulus ꝛ scrupulꝰ ille om̄is perpetuo discess-
sit. Laudanda prorsus ꝛ imitanda tam illius
patris industriosa fiducia. q̄ȝ istius fratris fide-
lis obedientia. Dicet aliquis ex simplicioribus.
Vtinam talis michi esset abbas aut prior qua
lis erat beatus. Bn̄hardus. crederem faciliter
imperanti. Nunc vero dum superioris mei par-
uam sapientiam inspicio. non audeo meam cō
scientiam ꝛ salutem sue fidei tali pacto ↄmittē.
Quisquis ita dicis ꝛ sapis erras et desipis. Nō
enī ↄmisisti te ꝛ salutem tuam in manꝰ hominis
quia prudens est ꝛ plurimū litteratus aut de-
uotus. sed q̄ tibi est secundū regularem insti
tucōem prepositus ꝛ prelatus. Quamobrem o
bedias sibi non ut homini ſȝ ut deo iubenti. si ta
men non ↄtra deum. Et sepe tanto erit obediēn
tua placentior deo. tibiqȝ fructuosior. quāto est
indignior ille cui ꝓpter deū subici nō refugis. Ca
ueas ad extremum ne dū queris securitatem.
nec illam adipiscaris. in grauem ruas diiudi
cationis et presumpcōnis foueam.

Contingit ut possit aliquis eodē tp̄e ad cele-
bracōem laudabiliter accedere possꝫ nichi-
lominꝰ ab eodeꝫ laudabilr̄ abstinere. Quo casu
primū de se laudabiliꝰ ē q̄ȝ secundū. Patꝫ p̄ma ps
qn̄ aliq̄s est sine ɔsciā pcc̄i mor̄lis aut alio impe-
dimento. ⁊ nō est obligatus ex officō vel aliter
celebrar̄e. tūc hꝫ vtrūqꝫ in sua ptāte facere lnalr̄
atꝫ laudabilr̄. Ut vel cū centurione dicat. Dn̄e
non sum dignus ⁊c̄. vel cū zacheo. dn̄m fidenter
inuitꝫ. Scdam pte p̄robo cū durād͏o. iiij. sn̄iaꝝ
. d. xxij. q. vi. Celebratio quippe est de p se opus
bonū. Abstiuere aūt ab ea si sit bonū magis est
in ordine ad indeuocōem suscipientis q̄ȝ de p se.
Rursus celebracō hꝫ efficatiā magnā ex virtute
opis opati. propt̄ quā nō tantundē valet volū-
tas sola celebrandi. sicut par volūtas. actu cele-
brans. Addit itaqꝫ opus hoc exteriꝰ aliquid
bonitatis ad bonitatē volūtatis ꝓpter meritum
passiōis xp̄i. ꝓpterea dici solꝫ opus p̄uilegiatū
Amplius ille qui celebrat in operis execucōne
magnam adipiscitur deuocōis pinguedinem
⁊ diuinius solet occupari, Ducitur insup a virtu-
te nobiliori sic agēdo videlicꝫ a caritate ⁊ dilcōe
huiꝰ sacramēti q̄ȝ non celebrās qui timore potiꝰ
se ɔtrahit. Ad si quis dixerit vacacōnem a cele-
bracōne ideo fieri ut ipā postmodū reuerentius
⁊ deuotius quāto rarius impleatur. Fatemur
posse sic euenire, Sꝫ p̄t ex aduerso ɔtingere q̄ȝ ta-
subtractio remouebit habitudinē ad bonū cuiꝰ
effectus ē ɓm pɓm delectabilr̄. Signū inquit ac-
quisiti habitus ē delectacō in ope. Fueit insuper

plerumq; illud dictū nasonis. Qui nō est hodie
cras minus aptus erit. Distraheris hodie parꝝ
deuotus es. parū recollect⁹ ⁊ plurimū tēptat⁹
a carne mundo vel demone. Credo equidem. sed
agnoueris ꝙ nō dormiūt qui te ꝑsecūtur. ⁊ cras
ijdem erūt aduersantes tibi hostes tueq; deuoti
onis insidiantes quales sūt hodie. Quo circa nō
irrōnabilr̄ ꝯsulit sapiens. Quotcunq; potest in
quit manus tua instanter operare. Nescis enī
quando tale tempus ad laudabilr̄ celebranđ
tibi cōcedetur quale modo habes. Et si vtrū ha
beas vtrumq; melius est. Esto fueris in hac vel
in illa re defectuosus. cur nouū defectum in non
celebrando supinducis. Sed frigid⁹ sum dicis
aut tepidus. Sepe suscipit inicium celebracōis
hoīem parū deuotū et frigidū. quē in fine cale
scentē dimittit ⁊ feruidū. Corp⁹ xp̄i ignis ē spū-
alis. accede fiducialr̄ ad hūc ignē calesces facili-
us. Audiamus orātē ambrosiū. et deū alloquē
tē. Graue ē ꝙ ad mensam tuā mundo corde ⁊ in-
nocētibꝫ maib⁹ nō venim⁹. ſꝫ graui⁹ ē si qꝫ peccā
metui⁹ sacrificiū nō reddi⁹. Refert narracō scōꝝ
patꝝ de quodā Euagrio q̄ nō n̄ semel in āno dicā
dū eē cēncebat. Con̄ quē scī p̄res repugnābāt ar
gumētātes ꝙ aut dignū se putabat ⁊ dispositū
q̄ sel' in āno dicaret ⁊ ita presūptuosus erat aut
indignū se tūc fatebat̄. ⁊ nichilomi⁹ accedebat
Cur non igitur poterat alius similr̄ pluries sa-
cramēta hec ꝯficē. qn̄q; de se. se sciꝫ indignū. Si
fas ē itaq; semel in āno cū timore dei celebrar̄.
cū eodē timoē poterat sepi⁹ simil' celebranđ huā

fuerūt nec ignoro sc̄oꝝ aliqui quos certa racō ꝯpescuit ne celebrarent ineternū. Sȝ ꝑticularia hec facta quorūdā. venerāda sūt magis pia intꝑpretacōe. q̄ꝫ in exēplū agēdi trahenda. Postremo nō sū nescius diuersa esse dona ⁊ vocacōnes in diuersis ꝓut spūs scūs voluerit ⁊ aliꝰ indispoitur p interrupcōe ꝫ celebracōis sese vix postmodū recolligit. Aliꝰ ex eadē frequētacōe redditur inde uocior ⁊ ex tali familiaritate ꝓmptior ad ꝯtemptū. Quāobrē suā interroget vnusquisqȝ ꝯsciētiā tūc p expientie ⁊ prudentioris alicꝰ ꝯsiliū id qd̄ oportunius ꝯpererit exequatur. Hinc dicebat egregiꝰ doctor augꝰ cottidie celebrare nec laudo nec vitupero. Ipē tn̄ ⁊ aliȷ̄ ꝯsulūt sic viuere ut cotidie digni simus accedere.

Nulla pollutio inchoata et pfecta in sōpno pcc̄m ē mortale. Ptȝ ex famosa augꝰ regula. q pcc̄m adeo volūtariū ē. q si non essȝ volūtariū non eēt pcc̄m. intelligitur de actuali. Rursus ista est expressa determinacō eiusdē p̄mo de ci. dei. c. xxv. loquētis de violenta corrupcōne virginis alicuiꝰ. Quāto magis inquit absqȝ culpa est in corpore non consentientis si absqȝ culpa est in corpe dormientis. Dicētes oppoitum contradicūt nō solū theologice ȝ et phice detmina cōni nec hn̄t quid rn̄deant si fiat eis argumētū de furiosis et infantibꝫ ⁊ aliȷ̄s non vtentibꝫ rōne quos pro tūc non peccaē noua transgressione ꝯcors est omniū sapientiū ac̄e sn̄a. Notāter dicitur si pollutio inchoata sit ⁊ pfecta in sompno. qm̄ possȝ aliquis vigilans impuꝝ hr̄e desiderium se

polluendi quo vigẽte caderet in somnũ in quo sua pollucõ cõpleretur. Possz similiter pollucõez in somno ceptã expgiscens male cõsũmare. Cõstat in hijs casibꝫ radicẽ pollucõis esse liberaz atqz flagicõsam ꝓpter quã illud opus obscenũ imputabitur ad culpã. At vero si vtrobiqꝫ fueit in principio ꝛ fine carentia vsus racõis aut ꝯsensus. liber erit vtiqꝫ talis actus. etiã si vigilando cõpleretur absqꝫ culpa mortali. Palã ẽ racõ. qꝛ libertate carebit. Poterit forsan aliquis peccaẽ postmodũ ꝯplacendo sibi in tali voluptate probrosa quã habuit. non obinde tñ redderetur ꝑor actus pollucõis culpabilitꝰ viciosus. Possz etiam aliquo modo placere. ſm sanctum Thomã non quia voluptas est. sed quia sanitatem et nature affert exoneracõem absqꝫ sui qui patiẽ procuracõne vel assensu. Demiqꝫ non cõsulunt sancti qꝛ debeat violenter fluxus ille dum euigilando sentitur iam effluens coherceri. quia vel esset frustra conatus huiusmõi. vel nature supꝑ modum grauatiuus. Cõfirmatio omniũ ista ẽ qꝛ actus exterior nullum qꝫ peccatũ est nisi denominacõne extrinseca plus qꝫ vrina non dicitur ꝓprie sana. Si nullũ sit igẽ in aĩo ꝓprie dictũ peccatũ dũ libtate nõ vtitur nullꝰ eit p tũc actꝰ exterior viciõsus. Neqz tñ negabiꝰ qñ p crapulã aut dampnabilẽ illecebram vigilie. possit aliquis ĩ in hanc illabi sordiciem. ſꝫ culpam tũc vigilia nõ sompnus habꝫ. quam qꝫ ꝑ ꝛ crapula ꝛ cogitatio voluptuosa letali crimine sepe carent. ꝛ pñt añ sopnũ dilui penitendo.

Pollutio corpalis i sompno otigere potest non solū absq; pcco mortali precedente immo et ex merito. Patz ex distinctōe famosa data p gregoriū et alios tam theologicos q̄ natuȧles. Euenit itaq; nōnunq̄ hec immūdicia ex infirmitate aut debilitate nature exonerare se volentis aut retiné nō valentis. Nam est p̄terea aliquis fluxus fere tal'm viris aliquib; qualem femine paciūtur in menstruis et fit cū nulla aut tenuissima voluptate etiam vigilando. Fit aliqn̄ insup aliquis fluxus tanta lubricitate et facilitate in q̇busdā viris aut feminis q̄ solo aspectu aut alloquio aut leui cogitatōne puocant̄ Quis ergo dixerit apud tales inuitos et renitētes aut nullomō ɔsentientes abinitio vsq; in finem peccatū mortale ɔmitti. Non oīm vna est ɔplectōnis armonia. Quosdā videmus e naso leuissima aut nulla occasione defluere sanguinem. alios cū violentia multa id non pati sci9 Cognoui hoīem septuagenariū secularem et valde crapulosū qui nunq̄ se pollutū fuisse dormiēdo testabatur. et hoc i aliȷ̄s mirabatur. Aliū vidi religiosū et sobriū qui p decēniū et ampli9. fere cotidiana hac passione vexabatur. Quid vix sōpniant dormientes. alios sōpnia iugit̄ exagitāt Sz omitta9 hec et similia quoꝝ determiātio medicos plus aspicit et similē remedia. q̄ q̄ michi fassus fuerit vnus ex medicis famosissi9 se pridē ad medend̄ tali nocturno fluxui in aliȷ̄s studuisse diligenter. ʒ frustra laborasse. Nos autem moralia seu theologica loquentes declaremus

quo pacto possit ex merito precedente pollutio
nocturna ꝯtingere. Primo quidē ex arta absti-
nentia in pane et aqua. hoc euenire ꝑspicuum
fecit exꝑientia. Ampli9 volens aliquis hoc vici
um carnis predicando detestari. nonne sup illo
cogitare posset. aut similiter ꝯfessiões audiẽdo
posset vtiqȝ ⁊ cũ merito magno. Nichilominus
occurrere videbit in sompno nonnumq̃ ꝑcogi
tataꝝ impudiciciaꝝ simulacra et ipsũ ex illis
sicut in aliis ad pollucõnem cõcitari posse quis
negauerit. Addũt sancti pr̃es quoꝝ fuit ocul9
mentis apertus ⁊ tersus ad fallaces insidias de
monis intuendas nonnunq̃ has sordes fieri il
lusione sua vel ad terrendũ ⁊ inquietãdũ timo
rose ꝯscientie puritatẽ. vel pro boni opis ut cele
bracõis impedimẽto vel ut vigilãti placeat qd
sompnians pertulit. vel ut abstinentiã periculo
sam et indiscretũ vite rigorem suadeat ⁊ in insa
niam precipitȝ. vel ut deo propicio ⁊ pmittẽte
deuotam mentẽ sic exerceant. et ex tali feditate
stimulatã in huĩlitate custodiat. Hoc in loco
duo sũt dicta gregorii memorãda. Primũ est q
sepe tales illusiones seu pollucões anim9 nesci-
ens pertulisse magis dolendus est q̃ fecisse. Se-
cũdũ q bonaꝝ mentiũ est ibi culpã agnoscere
vbi culpa non est. Si tamen agnoscatur culpa
vt non indiscrete impediatur operacõ iusta. ne-
qȝ corporis debita sustentatio deseratur. Ne pre
terea aliqs ꝯsciẽtias sibi fabricet ⁊ nutriat erro
neas. ne cadat in scillã cupiẽs vitare caribdim

Patietur fortassis aliquis hesitacões varias dũ ad ↄmedẽdũ vel dormiend accessit. dicetq3 pollueris si hoc ꝛ hoc nõ omiseris. si nõ tibi p̃cauebis. Cõtẽpnat talia necesse est qui discrimẽ maius imminere circũspicit. si non parem cum aliis viuẽdi formã prudenter insequit̃. Scrupulosis ergo cõtra scrupulos agend est ꝛ fixo operis pede certand. Hac arte prudentꝰ vsus est ille q̃ turbato cuidã iugit̃ sup repeticõe horaꝝ suaꝝ si nõ assidue ꝛ actualr̃ attenderz ad eas murmurit pniam hãc ad tpũs ne quõlibz horas semel dictas iterarz. Neq3 em̃ requiritur actual'r semper attentio sufficit habitualis seu virtualis non interrupta scienter et a proposito. per deliberatã attentionez circa aliud penitus incõpatibile. Mille surgunt apd aliquos tales scrupuli moẽ canũ oblatrantes ꝛ lacerare minantes ipõs ãbulãtes p viã mandatoꝝ dei. quos euincere et ↄpescere melius q̃ p ↄtemptũ nequimꝰ Immõ fit ↄtẽptus iste timore reiecto ꝛ regulariter non absq3 preuio alteriꝰ p̃sertim superioris ↄsilio. alioquin timor immoderatus facit casũ. aut precipitat incõsulta presumptio.

Nulla corpal'r immundicia de perse impeditiua est celebracõis. sed bene de p accñs. racõne cõcoitantie alicuius vel sequele in aĩma. Hãc ↄsideracõem deducit. Bõuentuã. iiii. sñiaꝝ. di. xii. q. iii. Et patz satis p̃ma ps ex verbis cristi si bene perpendatur dicendi racõ Math. xv. Nõ lotis manibꝰ manducare non coinq̃nat hoiem Et ratio ẽ quia nulla passio tal'r aut immũdicia

exterior de p se peccatū est· aut de necessitate pec-
cato ꝯiuncta vel inducens ad peccatū. Preterea
qualis est immundicia sordidior· ꝛ abhomina
bilior corporalis· ut corporal' est q̄ꝫ sanies lepro-
soꝝ. Hec tamen non impedit celebracōnē presertim si fiat in occulto. Idem sentiunt doctores
de menstruis mulierū· ꝛ de fluxu perpetuo viroꝝ
aliquorum. Secunda pars declaratur disting
uendo· quia quedam immūdicia corpalis ꝯiū
cta est immundicie spirituali secūdū veritatem
sicut in vigilia habent fornicantes. Alia est con
iūcta tali immundicie spirituali· tantūmodo se
cūdū quādā similitudinē aut ꝯformitatem pro
ut est in sompnijs sordidis ꝛ impuris quando
non peccatū est sed similitudo peccati. Aliā vide
mus immūdiciam que horrorem ꝛ abhomina
cōnem quendam visa vel recogitata generat·
ut in leproso ꝛ alijs plurimis· quāuis nullā sci
amus inesse peccati veritatem aut effigiem. Po
stremo alia ē indifferens sicut in pedibꝫ lutosis
aut facie pulverulēta ꝛ sudente p̄ma ꝛ secunda
generāt ut freqn̄ter in aīa ebetudinē quādā di
crasiacōꝫ ꝛ decordiacōꝫ atqꝫ indeuocōꝫ· qm̄ sicut
gustato spū desipit oīs caro· sic ecōtra ꝛ amplꝰ
gustata carne desipit spūs ꝛ fit carnalis ad tp̄s
longꝰ aut breuiꝰ secūdū diuersas habituacōs
atqꝫ ꝯplexiones. De hijs in figura dictū est an
tiquis ut taliter immūdi separētur ab alijs vsqꝫ
ad vesperam ꝛ vestimentoꝝ locōnem. hec grego
riꝰ sic expoīt· ut n̄ priꝰ ignis tēptacōis recesseit·
reuerse quasi vsqꝫ ad vespm̄ ꝯgnoscat· Cōstat ei

nullas tales institucões que ceremoīales erāt atqꝫ figurales nullatenꝰ ad obligacōeꝫ nrām trahendas esse nisi iudaizaē velimꝰ. Propterea vespera in hoc loco ꝛ lotio materialꝰ non ad lrāꝫ accipiende sunt. Sꝫ tam diu reputꝫ se homo im-mundum. ut extra castra scōꝛuꝫ misterioꝛū sece-dat. qꝫ diu tales in eo vigent peccati reliquie. ebetudo scꝫ mentis. carnalitas ꝛ deoꝛdinatio atꝫ indeuotio purgantur. Alij tardius. alij ꝯfestim lugent humilitate ꝛ ꝓmptis lacrimis diluunt et extermināt. quicquid carnalitatis cōtractū erat ꝛ omē eius vestigiū breui lamento delent ꝛ abolent. Soꝛdes tercie celebracōni obsunt pro-pter scandalū vel hoꝛroꝛem quoꝛꝫ vtrumqꝫ de ꝑ accñs nocere potest deuocōni anime ꝑñt etiam de ꝑ accñs celebracōem impedire dū videlꝫ scan-dalū vel hoꝛroꝛ ꝛ ex ꝯsequenti indeuotio celebrā-tis aut assistentiū vehementꝰ ꝑsumuntur accessu-re. Secus vbi sunt oēs excitati et perfecti apud quos tale nichil timendū est

Possibile est absqꝫ vlla reprehensioē ꝛ cum merito aliquem sompno pollutum sacro sancta misteria ꝯtingere atqꝫ celebrare. Patet ꝯsideracō ex deductōe precedentiū. Ad dignam itaqꝫ celebracōnem sufficit preparacō talꝰ que non relinquat cōscientiā peccati moꝛtalꝰ aut im pedimenti legittimi. et que deuocōnem atqꝫ re uerentiam ad sacramentū penitus nō excludat Sꝫ pollutū modo dicto possiblie est ista in se sen-tire non longe post talem passionem. ymmo qꝫ humilioꝛ deuotioꝛ ꝛ oꝛdinatioꝛ ꝛ reuerentioꝛ ad

sacramentū accedit. Constat enim q obscenitas humorū istius cum suis reliquijs nō perpetuo durant. nec perpetuo ad celebracōem impediūt. Et si datur spacium vigintiquatuor horaꝝ sicut Albertus determinare videtur. Poterit aliquis vna hora purgatior effici q alius in centū. Cur non igitur fiat ad celebrandū similiter aptior. Porro si timeatur reuersio talium illecebrarum et passionū tpe celebracōnis possunt vtiqꝫ et in omībus ɔtingere. vel ex aspectibꝫ solis prioribus. vel ex corruptela nature vel dyabolica operacōne. Hec nostra ɔsideratio maxime locū habet in religiosis viris et cōtemplatiuis quoꝝ est adeo facilis ɔuersio propter fortē habituacōeꝫ. ꝓpter etiam carnis subiectōnem dū vigilant. Raro aūt apud seculariter viuentes. aut nouā bene viuendi formā inculpātes. talis repētina seu leuis recollectio deuocōnis inuenitur. Cessare eos idcirco aut tardiꝰ accedere ad sacramētum hoc reuerendissime tractandū ɔuenit. Habet preterea locū nostra ɔsideracō vbi illusio demonis nostram deuocōnem impedire volentis ꝑspicitur aliquibꝫ indicijs neqꝫ cedere debemus eidem. sed obmitti potius. Vbi subinde timet aliquis sacerdos de scandalo si non celebret. vbi deinceps tenetur aliquis celebrare. vel ex suscepto officiō vel ex ɔmissiōe vel mutua vicissitudine et conformitate ad reliquos cū quibꝫ viuit queād modū sūt religiosi pene oēs. Attēdēdū hic q nꝰ palā tenetur ꝓpriū defectū ꝉ infirmitatē occultos prodere. ut plurimū cautiꝰ ē atqꝫ discretiꝰ ɔtegē

Prodit aūt seipm tal' non celebrans. scandalizat qꝫ frequent' et cogitacōnes varias ascendere facit in corda aliorū. Nolo tamen preiudicare sicut nec possum nec debeo p hec dicta mea quibuscūqꝫ institucōibꝰ religiosoꝝ si aliqua sint ad oppositū. Verꝫ est nempe illud aplī. Quilibꝫ in suo sensu habūdat. Sed dixi interi quid michi dicend posse videtur si nuda cogitetur veritas apud hn̄tes libertatē legis xp̄i. Opponet forsan aliquis de fornicarijs qꝫ similr' in breui possent recolligere se ab omībꝰ pcc̄i reliquijs. aiam extergē. possent igitur statim celebrarē. Opponetꝫ alijs de ꝯiugatis apud quos possibile est pccm̄ in sua ꝯiūctione nō ꝯmitti. qui tn̄ de cōmuīone separandi videntur. Ad hec dicere possumus p̄mo ad vltimū qꝫ doctoꝝ famosoꝝ sn̄ia est tales coniugatos si accedāt ex deuocōne presertim diebꝰ solēnibꝰ non peccarē. qn̄ vel affectu prolis gignē de vel reddendi debiti aut incotinentie vitande causa ꝯmixti sūt nec obstaculū aliud est. ¶ Ad p̄mū non aliud pro nunc dicimꝰ nisi qꝫ rarissim hoc esset. De hijs vero que vix aut nunq̄ eueniunt doctores paꝝ tractant. Si tn̄ immineretꝫ graue scandalū pro omissione. si preterea grādis ꝯtricio ꝯcurreretꝫ si deniqꝫ magis ex surrepcōne dyabolica aut vehementi temptacōne tale flagiciū apud se natū ꝯmisisset. Audeat qui profūdius sapit talē prohibere. fateor non audeo in hoc casu et alijs sicut pspicuū est ex p̄missis relinquendi sunt multi sue ꝯscientie et iudicio. circumstantijs omībꝰ q̄s prudēn̄ circūspicit indagatis

PRecipue ex diuino munere et non ex no-
stra industria seu preparatione reddimur di-
gni misteriorũ participacõe sacramẽtoꝝ. Hec
cõsideracõ si cũ sapore intimo masticetur. humilia
bit nos vehementer. Et profecto humilitas sola ē
que disponit ad dignificacõem et prepacõnem
pro tal' tantiqȝ hospitis in anime cenaculo susce-
pcõe. Scio hoiem qui taliter in veritate cõperit
numq̃ potuisse ad quietẽ et serenam disposicõ-
nem celebrandi ptigisse quousqȝ diffidens de oi
sua industria et labore et sollicitudine et prepa
cõne per ɔfessionẽ aut alias immolauit in ara
cordis bouem supbie. Dixit in aio cõtrito et humi
liato cũ daniele. Dñe nõ in iustificacõibꝰ meis
ꝓsterno preces meas ante te. sed i miseracõibꝰ
tuis multis et magnis. Et rursus cũ propheta
Ego aũt in multitudine misericordie tue introibo
in domũ tuam. adorabo ad templum sanctum
tuũ in timore tuo. et similia quedam quoꝝ aliq̃
scriptis inseruit. Plane industria nostra et pre
paracõ qualis agere ɔuenienter possumꝰ requi
ritur. His tñ si innitimur fallimur et cadimꝰ. aut
tanq̃ si quis baculo arũdineo sustentetur. va
cillamus neqȝ habitamus in adiutorio altissi
mi dũ nr̃is meritis fidimꝰ. vel in peccatoꝝ sola re-
cordacõne torquemur. Nimiꝝ si tũc in ꝓtectõe
dei nequaq̃ ɔmoremur qua desitiente protectõ-
ne. quis subsistet? Fuit cuid p sompniũ osten
sa visio tal' precipitatus in cloacã erat. et a quo
dam baculo stercoribus infixo sustentari. ne

profundaretur satagebat. At vero baculꝰ ille fūdotenus dimittebatur. assidue cū fetore intollerabili senti ēs ille piculū. tota mente ad dn̄m ꝯuersus relicto baculo cofestim ereptus est. Sane ꝯsciā nostra qn̄tūlibꝫ mūda est cloaca que de plena stercoribꝫ fedis defectuū cotidianoꝝ. baculus ille nrā est industria p quā emergere q̄rimus. Sꝫ procul dubio quousqꝫ leuemus oculos in celū vn̄ veniat auxiliū nobis quousqꝫ fiduciā nrām totā in deum iactemus. quāto plus innitimur solo nr̄e industrie baculo. tanto in profundiorem abyssum nr̄e prauitatis demergimur. et non nisi fetorem tetrum et horridū reportamus. Quid ergo dicꝫ aliquis tēptabimꝰ ne deū. aut plei ꝯsciā peccōꝝ. indeuoti. sordidi. distracti. et distempati ad sacramentū hoc salutiferum sub spe mie soliꝰ accedamꝰ. dixi iam ut agat nrā industria qd poterit ut sit absqꝫ ꝯsciā pccī mortalis Sꝫ in illa nequaq̄ speremus. alioqn̄ supbimus alioquin maledictōnem incurrimꝰ qui ponimus fiduciā in hoīe et carnē brachiū nr̄m. Agnoscamꝰ ꝙ oēs iusticie nr̄e sūt ut pānus mēstruate. aut velut leprosi fascie sup quibꝫ stillaꝰ cottidie saniem pccōꝝ. Qua frōte igr̄. qua ve fiducia. infectōnem ad placandū deū audebimus ondere.

Caueamꝰ ne potiꝰ irritetur. plane sic est. Si mille annis valerꝫ aliquis se disponere ad dignitatem celebracōnis. nec sic p se attingerꝫ. Quid idcirco in breui morula facere poteris cōiectura.

Interrogat se freqn̄ter. ille cuius supra memini dignus est accedere. si sufficienter preparatus

hesitat primū tremiscit·reformidatqȝ· Tandē
sic respondet sibiipsi·interim quantum in me est
michil deo propicio decerto michi sum ↄscius su
per peccato mortali·aut peccandi ꝓposito pecca
ta etiam venialia non ↄfessa nequaq̄ꝫ obsistūt.
Scio tamen ex aduerso ꝙ iustus est dn̄s·qui
si velit exquirere vehementer debita mea·si iniq̄
tates obseruare·si mecum in iudicō ↄtēdere ne-
qꝫ sustinebo neqȝ potero respondere vnum pro
mille·quālibet lotus fuero attritus·ↄfessus·la
crimosus. Quid ista sunt.· Ve michi si non cū
misericordia magna diiudicer. Quid scire pos-
sum si forte lateant me vicia mea·merui quidē
excecari·qui visu meo spirituali primitus supra
modū abusus sum·dum videns bonū id adim
plere ↄtempsi·hoc vnū scio ꝙ apud dn̄m miseri
cordia ē·ꝛ copiosa apud eū redēptio·ꝙ pieta
tis eius fontē nulla pōt nr̄a iniquitas euincere
vel siccare ꝙ si decreueit saluare nemo est qui cō
dempnet. Precipit ut sperem in eo·ꝛ me totum
in suas manus proiciā·Obedio ut possum·non
ē crudel' aut mēdax veniētē ad eū nō eiciet foras
ꝓuolutū suis pedibꝫ nō indignāter abiciet Pre
ueit me demū in bn̄dcōibꝫ dulcedis dūm̄ displi
ceo·Spero equidē ipē q̄ cepit pficiet ꝛ illuiabit ab
scondita tenebrarum ne vnq̄ꝫ obdormiem in
morte·Fornicata es o anima mea cum amatori
bus tuis·iubet pius sponsus per os propheti
cum ut reuertaris modo etiam te suscipiet. Et
si milies abcesseris ↄtēpnās irriseris·te veien
tē non repudiabit·penitētem nō aspernabitur·

Si quis ex hoibꝫ talia dicerꝫ credēs ⁊ asperares ⁊ accederes. deus hoc dicit. deus hoc pollicetur. ꝙ mo deus hoc impat. ⁊ tu diffidens nō accedes. Non est istud ꝯsiliū o aīa mea. In sua igitur veritate nō tua vanitate fidēs volūtarie sibi sacrifica. Immūda es. accede mundanda ad fōtem pietatis incōtaminabilē. Esuris. accede pascenda ad panem viuificū et indefectibilem. Egrotas. erit hoc efficacissimū tue inualitudini medicamentum. Fluxū pateris nec sanari potes a medicis tuis scꝫ exerciciis. tange plena fide cū emoroissa martha ꝑm ambrosiū fimbriā vestimenti ihesu. sacrosc̄ām videlꝫ hostiā ut purgeris. Si ꝑcussam te sentis a serpētibꝫ ꝑuersaꝝ tēptacōnum quid restat nisi ut serpētē xp̄m eleuatū inspicias. Si dicis cū ꝓpheta qm̄ inopia et pauper sum ego. ꝑticeps esto sacrosancti huius misterii. habebis xp̄m comitem fidū et hospitem ditissimum. Ceca te fortassis debilem et claudam conq̄ris. memineris qm̄ tales ad cenam magni regis inuitantur ⁊ intrare ꝯpellūtur. Lubrica sū inquies ⁊ instabilis. ꝫ hic panis ꝯfirmat cor. Tristis es ⁊ anxia. ꝫ vinū hoc letificat. Inq̄etāt te ⁊ turbāt plurima. adhere ei qui turbidos fluctus sedat qui est pax nostra qui ait. In mundo pressuraꝫ in me pacem habebitis. peregrinaris a dn̄o. ꝫ in fortitudine cibi huius ambulabꝰ vsqꝫ ad montem dei. Quid ergo tendere formidas. Quid expauescis o anima mea. quare ⁊ quousqꝫ ꝯturbas me. Spera in deo et liberabit te. enutriet te non ꝯfundet te. Suspirabūda forte queas vbi ē

deus tuus. In hoc certe conuiuio in quo xp̄s sumi
tur. recolitur memoria passiois. mens impletur
grā et future glorie nobis pignus datur. Crede
hoc bona et simplici fide. nec curiosa discusseris
existētie modū. sufficiat tibi qm̄ non ē hic mō a
liorꝫ corporꝫ suis locis cōmēsuratorꝫ. ꝓpterea va
ne ne dicā. stulte querunt aliqui vbi caput vbi
pedes q̄lis situs. q̄lis ad hostiam partiū coordi
natio. sibi cristus esse dicitur. quare et quō. Rm̄
facta ē eius corpus trāssubstātiacō panis oipo
tenti virtute diuinitatis. si non hoc cōprehendis
neqꝫ ꝑfecto quantulācunqꝫ rem aliam quo ad
infinitas eius habitudines et ꝓprietates cōpre
hendis. Da locum fidei. ut meritum habeas. et
eam quā sine merito das nature fidē. da cū lau
de reuelacōnem et in eius obsequium volens te
captiua.

NOn propter timorem cōtaminacōis corpo
poris cristi illud cum mundicia corporali
monemur cōtrectare. sed ad indeuocōnem aut
scandalum in nobis vel in alijs deuitandū. Cō
sideracō ista parum etiaꝫ instructis manifesta
est. Valet tamē nō mediocriter apud scrupu
losos ut si forte corpalis aliqua sordicies ipsis
nolentibus aduueniat. recogitent ad cristi cor
pus nichil hanc attinere. seruata in animo mū
dicia et reuerentia sanctitatis. Fuerūt qui dixe
runt ipsam hostiam cōsecratam nullomodo in
ventrē nostrum cōmedendo dimitti sed statim
in celum rapi contra expientiam cotidianā atꝫ
catholicā veritatē q̄ ponit corpus xp̄i vē cōmedi.

Fefellit eos hmōi ꝯsideracōis obliuio dum pu
tant indignum sentire ut cristi corpus vel hosti
am sacram in feculentū stomachū nr̄m deueiat
quasi videlicȝ polluatur aut fedetur plus q̄ꝫ radi⁹
solaris aut spūalium sb̄stantiaꝝ aliqua. Dicāt
ergo si sic iudicāt more carnaliū iudeoꝝ aut pa
ganoꝝ. cur cristi corpus in maternis visceribꝫ
ꝛ secundina pellicula mensibꝫ nouem obseratū
ꝛ obuolutū esse voluit. Debꝫ vtiqꝫ racō corrige
re sensuale iudiciū ne blasphemiam impiam re
putemus ip̄am rei sincerissimam veritatem. Ca
ueamus a tali spurcitia recogitando p timoreȝ
crebrum qm̄ inficit hec rememoracō pl⁹ q̄ꝫ pur
get. Assuescat homo spūaliter spūalia diiudica
re ꝛ sentire. Sic enim multis ꝛ varijs fantasma
tum inquietantiū impudicitijs semet absoluet
Sic ea minus curabit que reuera minus curan
da sunt. corpales loquor sordes. Sic deniqꝫ ma
gis in cōsciencie q̄ꝫ corpis puritate cōfidet. Cō
cludamus tn̄ epilogātes. ut nemo celebratur⁹
euidenter sibi querat certitudinē sup dignifica
cōne sua vexaretur incassum habeat illam que
dicta est preparacōem ꝛ sufficit non ꝯfidat in
multitudine virtutis sue ꝛ in repeticōne ꝯfessio
nis aut deuocōnis aut recollectōnis serenitate
potest enī fieri ut cōfessio crebra sup venialibus
obsit de p accn̄s. Quō sic. Dicā. Reddit quippe
aiam plus iusto sollicitā ꝛ pauidam ꝛ oīa eti
am minima timentem. ut de ip̄a etiam cōfessionis
impfectōne intrepidet ꝛ vrgeatur cōfiteri. Dabo
tn̄ documētū p qd̄ nulla ꝯfessiois multiplicatio

inquietacōnis causa erit. Si videlȝ fiat nō tanq̄ reputetur protūc ad salutē necessaria. aut ad celebracōnis illius disposicōem requisita. Sed quia est opus bonū et priuilegiatū ad indulgentiam quoqȝ aut grē augmētacōeȝ nō parꝫ proficiens. Porro diligat anima deū aliqn̄ necesse est et se in manu eius proiciat. alioquin sue indignitatē iugiter timendo et habendo deum de seueritate suspectū iugiter recurua erit. ad ꝯmodū ne vnq̄ exaltata se subuehet. Quamobrē ascensura in montē animā et gaudium suum immolatura cū abrahā relinquat inferi⁹ asinū suū cum pueris sensib⁹. Rudiat ibi asinus. ꝑstrepent pueri. feda sint illic oīa michil ad se que in mōte stat. hoc est in vertice racōnis pertinebat. Non impertinent̄ hoc loco visionem inserem⁹ quā btō patri Celestino mōstrasse memoratur ille qui docȝ hoīes etiam p sompnia sciām̄ visū est eideȝ pr̄i soporāti q̄ aulā regiā p̄cellētissimā cū asino suo inuitatus ascenderȝ hic asinus tributū ventris p viā soluit exhorruit vir purissim⁹ et abhominatus est hāc nō iniquitatē ȝ inq̄nacōnē et ꝓgredi formidās. regredi moliebatur quousqȝ benigniter ammonitus est voce de throno lapsa michil ad sui vel aule regie spiritualis cōtaminacōnem ptinere id qđ se non ꝯscio naturalia necessariaqȝ suus asellus corpulentus et irrōnabil̄ expulerat. Plane sic est. et dicā amplius. Euenit nonnunq̄ ut turbationes. pungne. deordinationes. et feditates inferius sensualiter agitate succrescere faciant superius meritū nostrū

sicut econtra magna vtrobiq3 serenitas. supbie ventū oīa fūditus euertentē repēte nōnunq̄ inducit. Tantūmō eximaniat se aīa quātum poterit nec ob aliud cōtemplacōni vel studio aut quieti quilibz insistat. nisi ut apud se exaltetur deus. ac p inde magis ac magis humilietur. et in suam paruitatē ymo michileitatē resiliat. et resiliens cadat et deus suscipiet eam. Hec via tuta est regia secura. Demiq3 finem loquendi omes pariter audiamus. Deū time de te desperans. in se fidens et mandata eius obsua. qđ in te est nō omittēs hoc est oīs homo.

¶ Explicit. Tractatulus bonus sup Materia de lebracōis misse. venerabilis mgrī Joh. Gerson Cancellarij parisieñ.

Gracia tibi et pax frater carissime. Petis primo si apud aliquē doctorē reperiatur forma autentica absoluciōis sacramentalis. Rn̄deo q̄ sic. Et de hoc videatur sūma ɔfessoꝝ vel hertelma. sup hoc verbo. Absoluciō. In illa questione vtrū forma absoluciōis debeat fieri sub modo indicatiuo. Et sm̄ illa que repiuntur ibidē patebit satis rn̄sio Ad illud qd̄ secūdo petis. scz̄ que sit forma sufficiens. Deinde ad terciū qd̄ querit. vn̄ tot varietates in forma ista absoluciōis. Rn̄deo q̄ ex ignorantia vel negligentia sufficienter inquirendi q̄ agenda sunt circa sacramenta. Sed cur quid plus circa istam formā q̄ circa alias. Racō vna est. quia alie forme dicūtur publice. et inueniuntur scripte. sicq̄z legūtur. hic aūt occulte et absq̄z libris et arbitris fit negotiū. Potest et alia racō dari. quia actus cōfessionis et absoluciōis est quidā actus iudicialis vbi videtur sufficere q̄ sacerdos iudex explicz sniām suam quibuscunq̄z verbis dū tn̄ intendat absoluere sicut dicimus in mr̄imonio. q̄ ɔsensus interior amboꝝ significatus exterius qualibuscunq̄z verbis ymmo et signis sicut in muto sufficit ad mr̄imoniū cōtrahendū. Deīn pro solucōne alioꝝ quesitorū et declaracōe premissoꝝ scribā tibi modū quo vtor in hm̄oi absolucōnibꝫ. vnde si nichil dubitatur de excōmuīcacōne cōtracta. dico primo per modū imprecacōnis que de ɔgruo premittitur. Dn̄s noster ihesus crist⁹. te absoluat vel pcat tibi de⁹ vel dū mora maior ē. Misereatur tui oīpotēs de⁹ et ē

deinde subiungo cū intencōe interiori absoluēdi
quātū possum. ⁊ ƀm auctoritatē michi ɔmissam
⁊ dico ego te absoluo a peccatis tuis in noīe prīs
⁊ filij ⁊ spūs sancti. Amen. Nec oportꝫ aliud ad-
dere. nec istud pronomē alijs nec istud adiectiū
omībꝫ. nec istud oblitis. nec illud cōtritis. ymo
potest nocere si poitur hoc adiectiuū cōtritis. cū
virtus sacramentalis absolucōnis valeat sup
pccā solū attrita licet non dū cōtrita. Et ita est
addicō quodāmō distrahens que presupponit
ɔtricōnem precessisse que nō semp prerequirit
ut dictū est. Item nec oportet addere quātū pos-
sum. ⁊ adhuc minus istud quātum debeo. quia
sepe sacerdos non tenetur aut debꝫ absoluere. ⁊
ita est addicō distrahens. Item nec oꝫ addere
auctoritate michi ɔmissa ⁊c. Quia em̄ talia suffi-
cienter fiūt ⁊ valent ꝑ intencōem interiorē quā
habꝫ sacerdos vel habuit in volendo absoluere
Vn̄ pro regula teneatur ꝙ forme sacramētorū
dn̄t esse absolute ⁊ non ɔdicōnales. Et si oppo-
natur ꝙ in baptismo dr̄ qn̄qꝫ. Si tu nō es bapti
zatus. ego te baptizo ⁊c. Rn̄deo ꝙ illa condicō
non se tenꝫ nec tenē debꝫ ex pte forme. sed solū
referenda est ad explicacōnem intencōnis quā
habꝫ sacerdos. quā intencōem ideo explicat ne
putetur velle baptizare puerꝫ iam baptizatum
⁊ ita facere iniuriam sacramento. Vn̄ apd deū
sufficerꝫ intencō interior sine tali explicacōne n̄
qꝛ sic ecclesia voluit fieri causa dicta. Simile estꝫ
in dubio ꝙ aliquis haberꝫ de hostia posita ante
eū dum celebrat ⁊ nescit plene si cōsecrata sit iā

vel nõ ut putat · q nescit si protulerit sufficient verba zc· Tũc si necessaria sit securitas amplior sufficiet q hõ cũ intencõne ista q non intendit cõsecrare istam hostiam si sit consecrata dicat verba cõsecracõis quãuis talis repeticõ non sit passim facienda nec esset in hoc assuescendum Ad datur q p̃dicta forma absolucõis sacramẽtalis sufficit in quacunq; absolucõne p peccatis siue fiet ↄfessio post vnã absolucõnem iã datã siue non. Nec oportz dicẽ absoluo te ab isto peccato zc· s3 sufficit sicut pri9. Demq; tuti9 obſuatur breuis z succincta forma absoluendi p̃dicta q̃ dũ fiũt tot addicõnes que vel sunt supflue vl quoq; distrahentes aut impeditiue· Ceterũ quo ad absolucõnem de excõicacõne. Rñdetur q in foro publico nõ sacramẽtali nulla certa forma requirit· sufficit q ille q̃ h3 ptãtẽ iudiciariã sigficet intencõem suã qua vult talẽ absolutũ esse Porro quo ad sacramẽtalẽ absolucõ3 q̃ vlteri9 requiritur · z circa cuius omissionem multi deficiũt· p̃cisa forma nõ ita requiritur sicut in aliis sacramẽtis· vñ ista forma sufficit cũ intẽcõne interiori sicut prius explicabatur· Ego absoluo te ab excõicacõe vel excõicacõibus· zc· Et potest addi lic3 nõ sit necessariũ istud· Et restituo te sacramentis ecclie z oĩoibus diuĩs· In noĩe pr̃is z filii z spũs sancti. Verũ quo ad minorẽ excõicacõnẽ q̃ ↄtrahitur ex pticipacõe cũ excõicatis sufficit eadem forma. Sed quo ad excõicacõem largo noĩe dictam que ↄtrahit ex quolib3 pccõ mortali· qd sepat hoĩe3 a deo puto q nõ requirit specialẽ forma· s3 sufficit illa que dicta est pro peccatis.

Amplius vero quo ad irregularitates ↄtractas celebrando in excõicacõne vel alio tali modo sic habetur in ↄstitucõibꝫ decretaliū. forma non est certa ꝛ precise requisita cū sit quidā actus iudicialis magis quodāmō ꝙ ordinis. Nichilominꝰ potest ↄgrue sic dici sicut etiā pmariorꝫ vsus hꝫ Ego absoluo te ab irregularitate vel irregularitatibꝫ si sint plures ꝛ restituo te sacramētis eccīe ꝛ dispenso tecum. Et hoc ponitur pro futuro tpe ut hō legitīe possit celebrare vel vti sacramētis Deinde additur. in noīe pr̄is ꝛ filij ꝛ spūs sancti Amen. Tandē ad illud qđ inquiris si sit expediens in iniūctōne pn̄e dicē omia bona que facies sint tibi pro gn̄ali pn̄a. Rn̄dio ꝙ sic qꝛ p hunc modū omia talia bona hn̄t vim satisfactoriā. licꝫ non tantūdē sicut si specialr̄ iniūgentur omia sic debere fieri ꝓpter periculū transgressionis ꝛ culpe seu inobedientie inde ↄsequentis.

Tenor questionis de qua supius fit mentio in sūma ↄfessorꝫ libro. iij. titulo. xxxiiij. q. xci. hetur.

Explicit forma absolucōnis sacramētal' venerabil' mgr̄i Joh Gerson. Cācellarij parisieñ

Final blank leaf missing